

Klæbu kommunes høringsuttalelse til ”NOU 2005: 18 Fordeling, forenkling, forbedring – inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner”:

Tidligere vertskommuner for psykisk utviklingshemmede

I 2005 ble deler av tilskuddet til tidligere vertskommuner for psykisk utviklingshemmede innlemmet i rammetilskuddet. En av forutsetningene for å gjøre dette var at vertskommunene ikke skulle komme dårligere ut etter innlemmingen, jf. *St.prp. nr. 64 Kommuneproposisjonen 2005* og Stortingets behandling av denne (*Innst.S.nr.255 (2003-2004)*).

I Borge-utvalgets forslag til ny kostnadsnøkkel for pleie og omsorgstjenesten er kriteriet for psykisk utviklingshemmede gitt en langt lavere vekt enn i dagens kostnadsnøkkel, noe som vil bety et betydelig økonomisk tap for Klæbu kommune og de 32 andre tidligere vertskommunene. Forutsetningene for å innlemme deler av vertskommunetilskuddet i rammetilskuddet er dermed brutt. Utvalget viser til en analyse gjort av Sintef Helse som tyder på at de psykisk utviklingshemmede i de tidligere vertskommunene er mer kostnadsstunge enn gjennomsnittet. Vi kan ikke se at utvalget i sin analyse har tatt høyde for dette i sin vekting av kriteriet for psykisk utviklingshemmede.

Borge-utvalget viser til at effekten av lavere vekting av psykisk utviklingshemmede i kostnadsnøkkel må sees i sammenheng med toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere. Noe av det økonomiske tapet som en følge av lavere overføringer gjennom inntektssystemet vil bli kompensert gjennom økt tilskudd til ressurskrevende brukere. Klæbu kommune har i dag 21 psykisk utviklingshemmede som kommer inn under vertskommunedefinisjonen. Disse har en gjennomsnittsalder på over 64 år, hvorav 8 personer er over 67 år. Personer over 67 år omfattes ikke av ordningen for ressurskrevende brukere.

Klæbu kommune mener at den delvise innlemmingen av vertskommunetilskuddet i rammetilskuddet som ble gjort fra og med 2005 må reverseres.

Vekstkommunetilskudd

Kommuner med en sammenhengende sterk befolkningsvekst over flere år har spesielle utfordringer knyttet til utbygging av ny infrastruktur. Dette er godt dokumentert i bl.a. rapporten fra Agenda (2000). Borge-utvalget beskriver i sin utredning en alternativ ordning for kommuner med sammenhengende sterk vekst i folketall (veksttilskudd), jf. kap. 12.4.3. Til tross for flere positive elementer i denne ordningen har utvalget valgt å ikke anbefale denne på grunn av økt beregningsteknisk kompleksitet. Utvalget mener at skjønnstilskuddet kan brukes til å kompensere kommuner som får spesielle problemer på grunn av at det ikke innføres et eget veksttilskudd, samtidig som ordningen med oppdaterte befolkningstall avvikles.

Slik ordningen er beskrevet i utredningen er den etter vår mening vel egnet til å ivareta noen av de utfordringer som er knyttet til sterk vekst i folketallet. Et eventuelt veksttilskudd vil være forutsigbart i og med at tilskuddet vil være kjent høsten før budsjettåret. Samtidig vil veksttilskuddet være en klar forenkling i forhold til dagens modell med oppdatering av befolkningstallet midt i budsjettåret. Ordningen er relativt enkel å forstå og virker logisk i forhold til å ivareta vekstkommunenes utfordringer. Dette er forhold som etter vår mening bør veie tyngre enn hensynet til økt beregningsteknisk kompleksitet. Et eget veksttilskudd vil også

bidra til at rammen for skjønnstilskudd kan reduseres ytterligere, noe som er i tråd med utvalgets konklusjoner for øvrig, jf. kap. 14.

Klæbu kommune mener at et eget veksttilskudd for å ivareta noen av de utfordringer som følger av en sammenhengende sterk befolkningsvekst bør innføres.

I tillegg mener Klæbu kommune at av hensyn til inntektssystemets forutsigbarhet bør ordningen med at deler av selskapsskatten tilbakeføres til kommunene reverseres. Arbeidet med næringsutvikling i Klæbu kommune drives i dag av helt andre motivasjonsfaktorer enn økt selskapsskatt.